

Valsts valodas centrs

Eksporta ielā 6, Rīgā, LV-1010, tālr. 67331814, fakss 67336038, e-pasts: pasts@vvc.gov.lv, www.vvc.gov.lv

NOLIKUMS

Rīgā

12.07.2021

Nr.1-17/2

Akcijas

“LATVIEŠU VALODAS KVALITĀTE PERIODISKAJĀ PRESEĒ” NOLIKUMS

Izdots saskaņā ar Ministru kabineta
2020. gada 2. septembra noteikumu Nr. 550
“Valsts valodas centra nolikums” 3.3. un 7.3. apakšpunktu

I. Akcijas mērķis

1. Valsts valodas centra (turpmāk – centrs) rīkotās akcijas “Latviešu valodas kvalitāte periodiskajā presē” (turpmāk – akcija) mērķis ir noteikt, izvērtēt un apbalvot periodiskās preses izdevumus un interneta ziņu portālus, kuros lietota kvalitatīva latviešu valoda, kā arī sniegt pamatotus ieteikumus tās kvalitātes paaugstināšanai.

2. Ikgadējo akcijas norises laiku nosaka centra direktors ar rīkojumu.

II. Akcijas rīkotāji

3. Akciju rīko centrs sadarbībā ar Tieslietu ministriju, Kultūras ministriju un Latvijas Preses izdevēju asociāciju.

4. Akcija paredzēta visai periodiskajai preseī, izņemot pašvaldību informatīvos izdevumus, un interneta ziņu portāliem, kas pieder Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā reģistrētiem komersantiem.

III. Akcijas dalībnieki un to pieteikšanās kārtība

5. Par akcijas dalībnieku var būt jebkurš Latvijas Republikas periodiskās preses izdevums vai interneta ziņu portāls, izņemot nolikuma 4. punktā minētos informatīvos izdevumus un portālus.

6. Akcijai dalībnieki var pieteikties paši, kā arī tos var ieteikt personas no visas Latvijas (turpmāk – ieteicējs).

7. Akcijas dalībnieka periodiskās preses izdevuma vai interneta ziņu portāla nosaukumu un kontaktinformāciju ieteicējs iesniedz centram, nosūtot to uz e-pastu pasts@vvc.gov.lv, izmantojot lietotnes “Valodas draugs” uzslavas iesūtīšanas funkciju vai pa pastu uz adresi Eksporta ielā 6, Rīgā, LV-1010.

8. Ja preses izdevuma izdevējs piekrīt dalībai akcijā, tas abonē vai piegādā centram vismaz četrus secīgus sava izdevuma numurus. Izdevumi, kas iznāk retāk nekā reizi mēnesī, abonē vai piegādā centram vismaz divus secīgus sava izdevuma numurus.

9. Ja interneta ziņu portāla īpašnieks piekrīt dalībai akcijā, tas izvērtēšanas laikā nodrošina centram piekļuvi interneta ziņu portāla saturam, kas portālā publiskots attiecīgajā gadā, tai skaitā maksas saturam. Ja portālā ir specializētas sadaļas ar atsevišķu tīmekļa vietni, portāla īpašnieks var izvēlēties dalībai akcijā virzīt tikai portāla galveno sadaļu, un par to informē centru.

10. Dalība akcijā ir brīvprātīga.

IV. Akcijas dalībnieku izvērtēšana un uzvarētāju noteikšana

11. Akcijas rezultātus izvērtē un uzvarētājus nosaka ar centra direktora rīkojumu izveidota ekspertu komisija (turpmāk – komisija).

12. Komisijas sastāvā ietilpst četri pārstāvji no centra un ne vairāk kā divi pārstāvji no katras nolikuma 3. punktā minētās institūcijas. Ja balsojuma rezultāts ir neizšķirts, izšķirošā balss ir komisijas priekšsēdētājam.

13. Akcijas uzvarētāji tiek noteikti komisijas sēdē, kurā balso par izdevumiem un interneta ziņu portāliem, kas iepriekš izvērtēti atbilstoši vērtēšanas anketai (pielikums).

14. Komisijas sēde ir lemttiesīga, ja tajā piedalās vairāk nekā puse no komisijas locekļiem.

15. Tiek noteikti ne vairāk kā trīs akcijas uzvarētāji katrā no šādām kategorijām:

- 15.1. nacionālie laikraksti;
- 15.2. reģionālie laikraksti;
- 15.3. žurnāli, kas iznāk reizi nedēļā;
- 15.4. žurnāli, kas iznāk retāk nekā reizi nedēļā;
- 15.5. specializētie nozaru izdevumi;
- 15.6. citi preses izdevumi;
- 15.7. interneta ziņu portāli.

16. Komisija ir tiesīga katrā no kategorijām noteikt ne vairāk kā divus veicināšanas balvu saņēmējus.

17. Akcijā tiek vērtēti visi dalībnieki, bet publisko tikai uzvarētāju un veicināšanas balvu saņēmēju sarakstu. Visi akcijas dalībnieki var saņemt individuālu vērtējumu un ieteikumus latviešu valodas kvalitātes paaugstināšanai.

V. Akcijas uzvarētāju apbalvošana un publicitāte

18. Akcijas noslēguma pasākumā akcijas uzvarētājiem pasniedz godalgu, savukārt veicināšanas balvu saņēmējiem – atzinības rakstu.

19. Akcijas uzvarētājs ir tiesīgs uz sava izdevuma vāka vai interneta ziņu portālā izvietot informatīvu logotipu par iegūto godalgu.

VI. Nobeiguma noteikums

20. Atzīt par spēku zaudējušu 2020. gada 16. jūlija nolikumu Nr. 1-17.2 “Akcijas “Latviešu valodas kvalitāte periodiskajā presē” nolikums”

Direktora p.i.

A. Krastiņš

Akcijas “Latviešu valodas kvalitāte periodiskajā presē” vērtēšanas anketa

I. Vispārīgie nosacījumi

1. Katru akcijas dalībnieka pieteikto preses izdevumu vai interneta ziņu portālu novērtē vismaz divi eksperti. Ja ekspertu vērtējums būtiski atšķiras, izšķirošs ir trešā eksperta vērtējums.

2. Eksperti **izvērtē** pieteiktā preses izdevuma vai interneta ziņu portāla latviešu valodas atbilstību žanra un stila prasībām.

3. Eksperti **nevērtē** preses izdevuma vai interneta ziņu portāla poligrāfisko kvalitāti, iekārtojumu, noformējumu u. c. tehniskos aspektus.

4. Attiecīgā periodiskā izdevuma **izvērtējumā iekļauj**:

4.1. informācijas pieteikumus (laikrakstiem – 1. lappuse, žurnāliem – 1. vāks un 2.–3. lappuse);

4.2. rakstu virsrakstus un ilustratīvā materiāla parakstus;

4.3. rakstu pamattekstus (ziņas, analītiski raksti, redakcijas komentāri).

5. Attiecīgā interneta ziņu portāla **izvērtējumā iekļauj**:

5.1. rakstu virsrakstus un ilustratīvā materiāla parakstus;

5.2. rakstu pamattekstus (ziņas, analītiski raksti, redakcijas komentāri).

6. **Izvērtējumā neiekļauj** lasītāju komentārus, fotoattēlus u. tml. ilustratīvus materiālus, kā arī specifiskus tekstus (karikatūras, horoskopus, krustvārdu mīklas, televīzijas un radio programmas u. c.).

II. Preses izdevumu vērtēšanas kritēriji

7. Katru pieteikto preses izdevumu novērtē atbilstoši kritēriju tabulai. Ikvienam vērtējuma objektam (2. aile), piešķir atbilstošu novērtējumu (4. aile), izmantojot vērtējuma skalā (3. aile) paredzēto gradāciju. Piešķirto novērtējumu reizina ar īpatsvaru (5. aile), rezultātā iegūstot kopvērtējumu. Vērtējuma objektu kopvērtējumus summē, iegūstot attiecīgā preses izdevuma kopējo novērtējumu.

Nr. p. k.	Vērtējuma objekts	Vērtējuma skala	Novērtējums	Īpatsvars
1	2	3	4	5
1.	Informācijas pieteikumi	Labi – informācija pieteikta saistošā, intriģējošā veidā	+1	15 %
		Neitrāli – informācija pieteikta neitrālā veidā	0	
		Slikti – pieteiktā informācija neraisa interesi	-1	

2.	Rakstu virsraksti / attēlu paraksti	Labi – virsraksts / attēlu paraksti precīzi, atklāj raksta saturu	+1	25 %
		Viduvēji – neitrāls virsraksts / attēlu paraksti	0	
		Slikti – virsraksts / attēlu paraksti ir pārprotami, maldina par raksta saturu	-1	
3.	Pamatteksti	Izcili – radoši veidots teksts ar novatorisku pieeju, pārliecinošs mākslinieciskās izteiksmes līdzekļu lietojums	+3	40 %
		Ļoti labi – ļoti viegli uztverams, radoši veidots teksts	+2	
		Labi – viegli uztverams teksts, labs stils	+1	
		Viduvēji – neitrāls teksts bez valodas kļūdām	0	
		Vidēji slikti – tekstā ir valodas kļūdas, neatbilstošs stils	-1	
		Slikti – biežas, sistēmiskas valodas kļūdas	-2	
		Ļoti slikti – kļūdu daudzums vietām neļauj uztvert teksta jēgu	-3	

III. Interneta ziņu portālu vērtēšanas kritēriji

7. Katru pieteikto interneta ziņu portālu novērtē atbilstoši kritēriju tabulai. Ikvienam vērtējuma objektam (2. aile), piešķir atbilstošu novērtējumu (4. aile), izmantojot vērtējuma skalā (3. aile) paredzēto gradāciju. Piešķirto novērtējumu reizina ar īpatsvaru (5. aile), rezultātā iegūstot kopvērtējumu. Vērtējuma objektu kopvērtējumus summē, iegūstot attiecīgā interneta ziņu portāla kopējo novērtējumu.

Nr. p. k.	Vērtējuma objekts	Vērtējuma skala	Novērtējums	Īpatsvars
1	2	3	4	5
1.	Rakstu virsraksti / attēlu paraksti	Labi – virsraksts / attēlu paraksti precīzi, atklāj raksta saturu	+1	40 %
		Viduvēji – neitrāls virsraksts / attēlu paraksti	0	
		Slikti – virsraksts / attēlu paraksti ir pārprotami, maldina par raksta saturu	-1	
2.	Pamatteksti	Izcili – radoši veidots teksts ar novatorisku pieeju, pārliecinošs mākslinieciskās izteiksmes līdzekļu lietojums	+3	60 %
		Ļoti labi – ļoti viegli uztverams, radoši veidots teksts	+2	
		Labi – viegli uztverams teksts, labs stils	+1	
		Viduvēji – neitrāls teksts bez valodas kļūdām	0	

		Vidēji slikti – tekstā ir valodas kļūdas, neatbilstošs stils	-1	
		Slikti – biežas, sistēmiskas valodas kļūdas	-2	
		Ļoti slikti – kļūdu daudzums vietām neļauj uztvert teksta jēgu	-3	

IV. Īpašie nosacījumi

7. Eksperti izvērtēšanai brīvi izvēlas attiecīgā preses izdevuma vai interneta ziņu portāla rakstu kopu (ne mazāk kā 4 rakstus).

8. Eksperti ir tiesīgi katram vērtējuma objektam piešķirt vienu papildpunktu, šādu lēmumu pienācīgi pamatojot.